

Erasmus+

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

DiEPSAm:

projekt u okviru programa ERASMUS+ financiran sredstvima Europske unije
Sveučilišni moduli za

računovodstvo u javnom sektoru u Europi

Primjer *online* kurikuluma, materijali za učenje i ispit

Prof. dr. Peter C. Lorson / dr. Ellen Haustein

23. lipnja/juna 2021.

Izlaganje održano na PAMETNOM INTERAKTIVNOM RAZGOVORU (SIT) PULSAR-ova EduCoP-a

Obrazovanje u području računovodstva u javnom sektoru: dobri primjeri kurikuluma, *online* tečajevi i alati za učenje

Universität
Rostock

Traditio et Innovatio

FEUC Faculdade
de Economia
—
Universidade
de Coimbra

UNIVERSITY OF
LEICESTER

JKU
JOHANNES KEPLER
UNIVERSITÄT LINZ

 Tampere University

AKRONIM

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

DiEPSAm znači razvoj i provedba modula za računovodstvo u javnom sektoru u Europi

D eveloping and	Što treba učiniti
i mplementing	Regionalna referenca
E uropean	Predmet
P ublic	
S ector	
A ccounting	Intelektualni izlazni rezultati

Stanje stvari i najnovija zbivanja

m odules [**video predavanja** i popratni **udžbenik**]

5 partnera

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

Različite tradicije računovodstva u javnom sektoru (PSA)

Andy **WYNNE**
Sveučilište u Leicesteru

Lasse **OULASVIRTA**
Sveučilište u Tampereu

Ellen Haustein / Peter **LORSON**
Sveučilište u Rostocku

Susana **JORGE**
Sveučilište u Coimbri

Dennis **HILGERS** / Lisa **SCHMIDTHUBER**
Sveučilište Johannes Kepler u Linzu

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

UNIVERSIDADE DE COIMBRA FACULDADE DE ECONOMIA

UNIVERSITY OF
LEICESTER

JKU
JOHANNES KEPLER
UNIVERSITÄT LINZ

 Tampere University
Tampere University of Applied Sciences

Pregled

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

1.

- Detaljnije o modulima

2.

- Nastavni materijali

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

 UNIVERSIDADE DE
COIMBRA FACULDADE
DE ECONOMIA

 UNIVERSITY OF
LEICESTER

 JKU
JOHANNES KEPLER
UNIVERSITÄT LINZ

 Tampere University
Tampere University of Applied Sciences

1. Detaljnije o modulima: struktura

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

Tema iz područja računovodstva u javnom sektoru	Br.	Naziv predavanja
Motivacija	1	Pristupi računovodstvu i izvještavanju u javnom sektoru u Europi
Razvoj PSA-a	2	Povijest računovodstva u javnom sektoru i alternative
	3	Razlike između računovodstva u privatnom i javnom sektoru
Teorija računovodstva	4	Proračuni i proračunsko računovodstvo u javnom sektoru
	5	Principi računovodstva i alternativni okviri u javnom sektoru
Izazovi harmonizacije	6	Različite perspektive u harmonizaciji PSA-a: IFRS-i, GFS-i i IPSAS-i
IPSAS-i	7	IPSAS-i: povijest, rasprostranjenost i upotreba
	8	KO IPSAS-a i gledišta o odabranim nacionalnim okvirima
	9	Sastavni dijelovi izvještaja i problemi s pouzdanošću
	10	Pregled IPSAS-a koji se bave specifičnim temama javnog sektora
	11	IPSAS-i: studija slučaja
Konsolidirani računi	12	Konsolidirani financijski izvještaji
	13	Metode konsolidacije (većinom na temelju IPSAS-a)
Perspektive harmonizacije	14	Budući izazovi PSA-a: izgledi za EPSAS-e

Skalabilno

- Obuhvat (video predavanja; poglavlja iz knjige)
- Sveučilišni prvostupnik/ prvostupnica (*baccalaureus/ baccalaurea*) vs. magistar/ magistra

1. Detaljnije o modulima: primjer Rostocka

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

SVEUČILIŠNI PRVOSTUPNIK/PRVOSTUPNICA (*BACCALAUREUS/BACCALAUREA*) → video predavanja

MAGISTAR/MAGISTRA → izokrenuta nastava

od ZIMSKOG SEMESTRA 2017. (6 ECTS bodova): Sveučilište u Rostocku: ishodi učenja i kvalifikacije (kompetencije) –

PROFESIONALNE KOMPETENCIJE

• Karakteristike javnog sektora i PSA-a• Razumijevanje i procjena različitih režima (novčana vs. obračunska osnova; države članice vs. IPSAS-i; ...)• Razlozi/potreba za harmonizacijom PSA-a• Poznavanje EPSAS-a (<i>status quo</i>)	• Potreba za posebnim režimima PSA-a• Osnove posebnih režima: razumijevanje, primjena, razlozi ZA/PROTIV• Kritički osvrti na • odabrane režime, standarde, tematske studije• EPSAS-e (npr. sa stajališta Europske komisije ili države članice)

MEKE VJEŠTINE

• Digitalne, medijske, jezične vještine• Vještine prezentiranja	• Digitalne, medijske, jezične vještine• Vještine prezentiranja, moderiranja• Vještine znanstvenog diskursa

Pregled

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

1.

- Detaljnije o modulima

2.

- Nastavni materijali

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

 UNIVERSIDADE DE
COIMBRA FACULDADE
DE ECONOMIA

 UNIVERSITY OF
LEICESTER

 JKU
JOHANNES KEPLER
UNIVERSITÄT LINZ

 Tampere University
Tampere University of Applied Sciences

2. Nastavni materijali: *online* platforma

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

Online course: European Public Sector Accounting

The online course European Public Sector Accounting (PSA) is a cooperation of five European universities. Students and professionals get to know different approaches and traditions of PSA in selected EU countries. In addition, this module includes International Public Sector Accounting Standards (IPSAS) lectures and keeps track of the harmonization of European PSA and the respective European Public Sector Accounting Standard (EPSAS).

- flexible
- English
- Free of charge

JOIN

Otvoren pristup

<http://offene.uni-rostock.de/online-course-european-public-sector-accounting/>

Module contents

This online course has a broad target audience of students and professionals who want to gain an understanding of: main terms and overview of PSA; historical perspectives on approaches to PSA; characteristics of PSA in comparison to private sector accounting; theory and purposes of PSA; Challenges of harmonizing PSA in the EU und synoptical comparison of conceptual frameworks; in-depth views of International Public Sector Accounting Standards (IPSAS) as a reference model the development of EPSAS (framework, standards for separate financial statements and consolidated financial statements); accounting cycle and the status quo of EPSAS development. This module is a component of the EU Erasmus+ project DiEPSAm.

Learning objectives

2. Nastavni materijali: uručci s predavanja (PDF)

Financirano sredstvima programa Erasmus+ Europske unije

Universität Rostock Traditio et Innovatio

Plan za izvođenje modula

Postoji mogućnost preuzimanja

Obuhvat	Javni sektor			Privatni sektor		
	Opća država		Javna poduzeća			
Izvori informacija o PSA-u	Planiranje proračuna	Proračunsko računovodstvo i izvještavanje	Financijsko računovodstvo i izvještavanje	Upravljačko računovodstvo	Izveštaj o održivosti/integrirano izvještavanje	Statistika državnih financija
Vrste računovodstva	Knjigovodstveni sustav			Trenutak priznavanja		
	Jednostruki unos		Dvostruki unos	Novčano računovodstvo	Obračunsko računovodstvo	
Geografsko težište	Svijet	Europa	EU	Odabrane zemlje EU-a		
				Austrija	Finska	Njemačka
Računovodstveni režim	Međunarodni standardi		Standardi EU-a	Nacionalni standardi		
	IFRS-i	IPSAS-i	EPSAS-i	Temeljeni na IFRS-ima	Temeljeni na IPSAS-ima	Vlastiti režim
Izveštajna jedinica	Zasebni financijski izvještaji			Konsolidirani financijski izvještaji		

Universität Rostock Traditio et Innovatio

UNIVERSIDADE DE COIMBRA FACULDADE DE ECONOMIA

UNIVERSITY OF LEICESTER

JYU JOHANNES KEPLER UNIVERSITÄT LINZ

Tampere University Tampere University of Applied Sciences

2. Nastavni materijali: video predavanja

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

**Ne postoji
mogućnost
preuzimanja**

The screenshot shows a YouTube video player interface. At the top, the video title is "European Public Sector Accounting - Lecture number 4". Below the title, there are logos for Erasmus+ and the European Union, with the text "Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union". The main content area displays a blue slide with the following text: "European Public Sector Accounting", "Lecture 4", "Budgets and budgetary accounting", and "Lasse Oulasvirta/University of Tampere". Below the slide, there are logos for Universität Rostock, FEUC, LEICESTER, JYU, and UNIVERSITY OF TAMPERE. The video player controls at the bottom show a play button, a volume icon, a progress bar at 0:00 / 1:17:04, a settings gear, the YouTube logo, and a full-screen icon. A speaker is visible behind a podium on the right side of the video frame.

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

UNIVERSIDADE DE COIMBRA FACULDADE DE ECONOMIA

UNIVERSITY OF
LEICESTER

JYU
JOHANNES KEPLER
UNIVERSITÄT LINZ

Tampere University
Tampere University of Applied Sciences

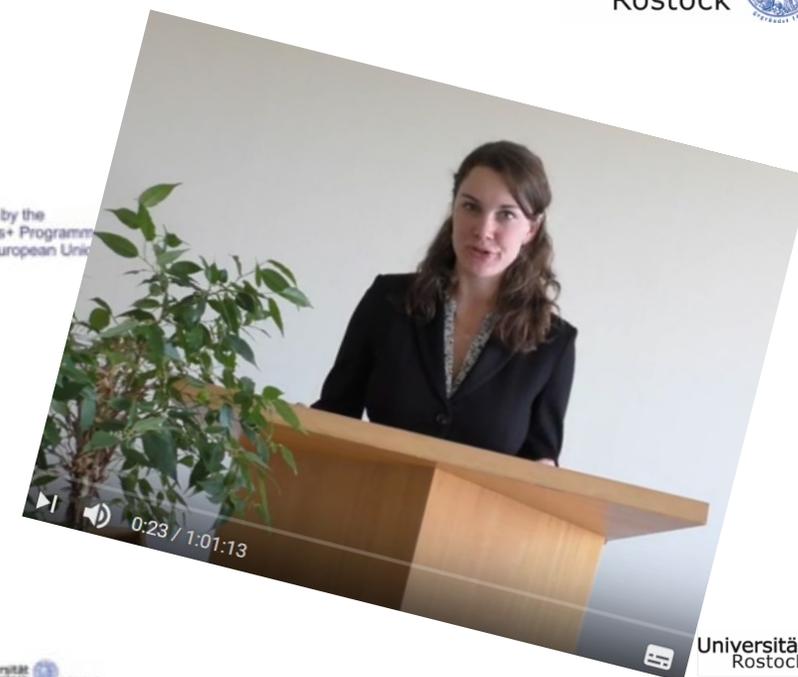
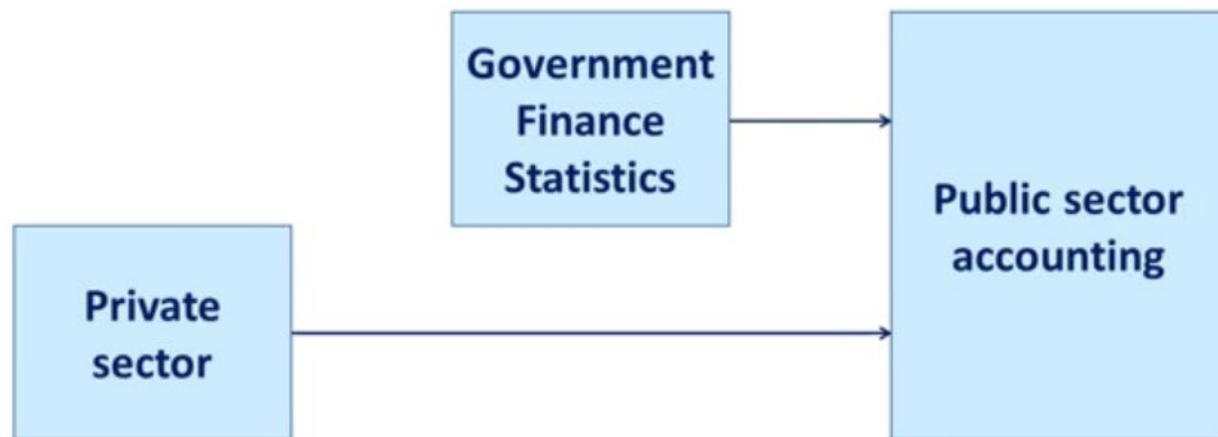
2. Nastavni materijali: video predavanja

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

Structure Lecture 6

Part 1 Part 2 Part 3

2017 ▶ 🔊 2:09 / 1:01:13 Schmidhuber Challenge for Harmonisation Lecture number ⚙️ 3 📺

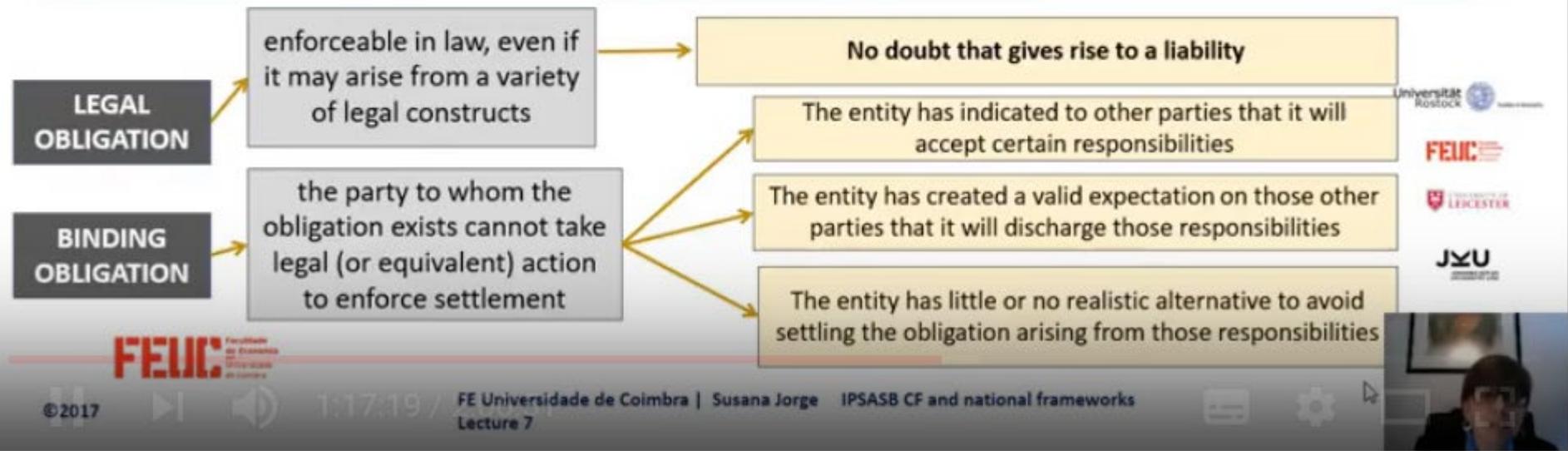

2. Nastavni materijali: video predavanja

Liabilities (II) (IPSASB, 2014, CF 5.14-5.26)

Legally and non-legally binding obligations

- A present obligation is a legally binding obligation (legal obligation) or non-legally binding obligation and might be originated by an exchange or a non-exchange transaction
- To recognise a liability, the obligation is always towards an external party
- Identification of an external party is an indication of the existence of an obligation giving rise to a liability

2. Nastavni materijali: studija slučaja o IPSAS-ima

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

- **Na 11. predavanju ponuđena je studija slučaja:**

- Cilj: rješavanje računovodstvenih slučajeva iz stvarnog života specifičnih za javni sektor
- Posebna računovodstvena pitanja objašnjena su s pomoću standarda i drugih službenih objava Odbora za izradu IPSAS-a (IPSASB)
- Težište na IPSAS-ima:
 - 16 Nekretnine, postrojenja i oprema
 - 23 Nerazmjenske transakcije
 - 32 Ugovori o koncesiji usluga
- Knjiže se odgovarajući računovodstveni unosi te izrađuje bilanca na završetku razdoblja, izvještaj o višku i manjku i izvještaj o novčanom toku

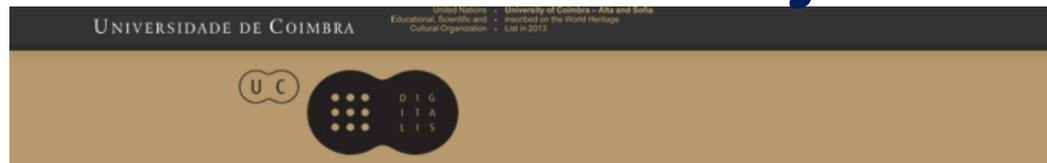

2. Nastavni materijali: udžbenik

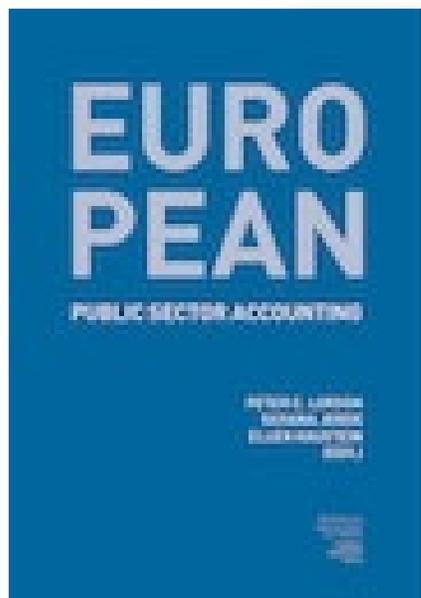
Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

HOME SEARCH BROWSE MY ACCOUNT

European public sector accounting

Preview

Download | PDF

Mogućnosti
preuzimanja cijele
knjige ili pojedinih
poglavlja

Authors Lorson, Peter C. (ed.)
Jorge, Susana (ed.)
Haustein, Ellen (ed.)

Summary List of Contents

Publisher Imprensa da Universidade de Coimbra

Year of Publ. 2019

ISBN 978-989-26-1856-2

DOI <https://doi.org/10.14195/978-989-26-1856-2>

Language English

Type of Access Full

Citation

LORSON, Peter (ed.) C; JORGE, Susana (ed.); HAUSTEIN, Ellen (ed.) - European public sector accounting. Coimbra: [s.n.], 435 p. ISBN 978-989-26-1856-2
DOI Google Scholar BibTex RTF Tagged XML RIS

3528

Mogućnosti preuzimanja:

- cijela knjiga <https://doi.org/10.14195/978-989-26-1861-6>
- pojedina poglavlja (dodati „_No“ („_br.”) poglavlja)

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

UNIVERSIDADE DE COIMBRA FACULDADE DE ECONOMIA

UNIVERSITY OF
LEICESTER

JKU
JOHANNES KEPLER
UNIVERSITÄT LINZ

Tampere University
Tampere University of Applied Sciences

2. Nastavni materijali: udžbenik

- 14 poglavlja – jedno po predavanju

Uključujući:

teme za raspravu, ocjenjivanje i
rješenja za svako poglavlje

PLUS

- Uvod

- Zaključak i

- Pojmovnik s najvažnijim definicijama korištenih termina

Topic Public Sector Accounting	No.	Lecture title
Motivation	1	Approaches to public sector accounting and reporting in Europe
Development of PSA	2	History of public sector accounting and alternatives
	3	Differences between private and public sector accounting
Accounting theory	4	Budgets and budgetary accounting in the public sector
	5	Accounting principles and alternative frameworks in the public sector
Harmonisation challenges	6	Different perspectives in PSA harmonization: IFRSs, GFSs and IPSASs
IPSAS	7	IPSAS: History, spread and use
	8	IPSAS CF and views on selected national frameworks
	9	Reporting components and reliability issues
	10	Overview of IPSAS on public sector specific topics
	11	IPSAS: Case study
Consolidated accounts	12	Consolidated financial statements
	13	Consolidation methods (mainly IPSAS-based)
Harmonisation perspectives	14	PSA future challenges: EPSAS Outlook

Mogućnost preuzimanja po poglavlju:

https://doi.org/10.14195/978-989-26-1861-6_0 („_0“) Uvod

https://doi.org/10.14195/978-989-26-1861-6_1

...

https://doi.org/10.14195/978-989-26-1861-6_15 („_15“) Zaključak

2. Nastavni materijali: izvadak iz udžbenika

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

CHAPTER 11 IPSAS: CASE STUDY

1. Introduction	276
2. Description of the case study	277
3. Selected transactions of property, plant and equipment	279
4. Selected transactions of non-exchange transactions	294
5. Selected transactions of service concession arrangements	297
6. Conclusion	301

CHAPTER 12 CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS

1. Introduction: A group as an accounting phenomenon	308
2. The group as a fictional entity and the consolidation area	310
3. Theories and objectives of consolidated accounts	313
4. Organisational challenges	317
5. Scope and boundaries of consolidated accounts	320
6. Methods and procedures of consolidation	325
7. Conclusion	330

2. Nastavni materijali: samoocjenjivanje

- Za sada tečaj ne uključuje ispit
- Polaznici se mogu ocijeniti sami, vidi:
 - pitanja i odgovori na kraju svakog predavanja (slajdovi)
 - pitanja za ocjenjivanje i rješenja u knjizi

Case study question

A local government has the following transactions, events and decisions during the one-year accounting period. Money units are in 1,000 units. In its accounting, the local government obeys precisely all the accounting rules valid in the country. The example is simplified from real life: for instance, value-added-taxes are not taken into consideration. However, all obligatory financial statements (the budget statement reports excluded) are presented in the Case Appendix.

1. The opening balance includes real estate, a school, a health care centre, bank money, own capital and long- and short-term debts.
- 2a. The local government collects own tax incomes in its bank account of 10,000.
- 2b. It received a state grant into its bank account of 10,000.
3. It pays the special health care hospital 1,000 as compensation for services consumed by its inhabitants.
4. It orders materials for use in street construction and recognises a liability of 1 000

Appendix to case study questions

	Opening balance		
Bank money	1,000	6,000	Own capital
Real estate	2,000	3,000	Loan (long-term)
School	3,000	1,000	Short-term liabilities
Health care centre	4,000		
Total	10,000	10,000	Total

Koordinatori projekta

Prof. dr. Peter Christoph Lorson

Dr. Ellen Haustein

Katedra za računovodstvo, upravljačke kontrole i reviziju

Ulmenstr. 69 | 18057 Rostock | Njemačka

peter.lorson@uni-rostock.de | www.bwl.uni-rostock.de/controlling-prof-lorson/

ellen.haustein@uni-rostock.de

www.diepsam.uni-rostock.de

**Velika vam hvala za
mogućnost
predstavljanja našeg
rada na ovoj radionici!**

**Vaša su pitanja, kritike i
napomene više nego
dobrodošle.**

Odabir relevantnih publikacija

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

- *Mann, B./Lorson, P. C. (2021):* New development: The first-time adoption of **uniform public sector accounting standards—a German case study**, in: Public Money & Management (PMM), Vol. 41 No. 2, pp. 176-180, <https://doi.org/10.1080/09540962.2019.1672931>
- *Mann, B./Lorson, P./Oulasvirta, L./Haustein, E. (2019):* **The Quest for a Primary EPSAS Purpose** – Insights from Literature and Conceptual Frameworks, in: Accounting in Europe, Vol. 16 No. 2, pp. 195-218, <https://doi.org/10.1080/17449480.2019.1632467>
- *Lorson, P./Haustein, E. (2019) Debate:* **On the role of prudence in public sector accounting**, in: Public Money & Management, Vol. 39, Issue 6, pp. 389–390 <https://doi.org/10.1080/09540962.2019.1583907>

Odabir relevantnih publikacija

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

- *Haustein, E./Lorson, P.C./Oulasvirta, L.O./Sinervo, L.-M. (2021): **Perceived usability of local government (LG) financial statements by local councillors: comparative study of Finland and Germany**, in: International Journal of Public Sector Management, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print, <https://doi.org/10.1108/IJPSM-09-2020-0227>*
- *Lorson, P.C./Haustein, E. (2020): **Public Sector Reporting: Lessons Learnt from Participatory Budgeting**, in: Manes-Rossi, F./Levy Orelli, R. (Hrsg.): New Trends in Public Sector Reporting: Integrated Reporting and Beyond, Cham 2020, S. 57-79. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-40056-9_4*
- *Haustein, E./Lorson, P.C./Caperchione, E./Brusca, I. (2019): **The quest for users' needs in public sector budgeting and reporting**, in: Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management, Vol. 31 No. 4, pp. 473-477 <https://doi.org/10.1108/JPBAFM-08-2019-0131>*

Odabir relevantnih publikacija

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

- *Lorson, P./Jorge, S./Haustein, E. (2019, eds.): **European Public Sector Accounting**, Coimbra (ISBN: 978-989-26-1856-2), <https://doi.org/10.14195/978-989-26-1861-6>*
 - U knjizi: Haustein, E./Lorson, P.:
 - 1. poglavlje: Pristupi računovodstvu i izvještavanju u javnom sektoru u Europi, str. 25-46
 - 10. poglavlje: Pregled IPSAS-a koji se bave specifičnim temama javnog sektora, str. 251-274
 - 11. poglavlje: IPSAS-i: studija slučaja, str. 275-305
 - 12. poglavlje: Konsolidirani financijski izvještaji, str. 307-334
 - 13. poglavlje: Metode konsolidacije, str. 335-371.

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

Dodatne informacije

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

 UNIVERSIDADE DE
COIMBRA FACULDADE
DE ECONOMIA

 UNIVERSITY OF
LEICESTER

 JKU
JOHANNES KEPLER
UNIVERSITÄT LINZ

 Tampere University
Tampere University of Applied Sciences

Ključne činjenice: financiranje

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

- Projekt financiran sredstvima: **programa Erasmus+ EU-a**
- Trajanje projekta: **35 mjeseci** (završio u kolovozu/augustu 2019.)
- Maksimalan iznos bespovratnih sredstava: **375.430 EUR**
- Koordinator projekta: Sveučilište u Rostocku / Njemačka
- Konzorcij **pet europskih sveučilišta**

Ključne činjenice: pisma potpore

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

EUROPEAN COMMISSION
EUROSTAT

Directorate C: National accounts, prices
and key indicators

Task Force EPSAS

EGPA/IIAS
European Group
for Public Administration

GEAP/IISA
Groupe Européen
pour l'Administration Publique

STÄDTE- UND GEMEINDETAG
MECKLENBURG-VORPOMMERN e.V.
KOMMUNALER SPITZENVERBAND ALLER STÄDTE UND GEMEINDEN

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

UNIVERSIDADE DE COIMBRA FACULDADE DE ECONOMIA

UNIVERSITY OF
LEICESTER

JKU
JOHANNES KEPLER
UNIVERSITÄT LINZ

Tampere University
Tampere University of Applied Sciences

Ključne činjenice: Savjetodavni odbor

Financirano sredstvima
programa Erasmus+
Europske unije

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

Ciljevi unaprjeđenja EU-a	Članovi Savjetodavnog odbora
Strani jezik (kompetencije)	Jürgen HANDKE Sveučilište Philipps u Marburgu, Njemačka Npr. Anglistika i digitalno učenje
Digitalne kompetencije	Rui LOURENÇO Sveučilište u Coimbri, Portugal Npr. e-Uprava
Razumijevanje i prijemljivost za socijalnu, političku i kulturnu raznolikost unutar EU-a	Eugenio CAPERCHIONE Sveučilište u Modeni, Italija; CIGAR Npr. Komparativna međunarodna istraživanja u području državnog računovodstva
Pozitivan stav prema EU-u i vrijednostima EU-a	Hanna SILVOLA Sveučilište u Aaltu, Finska; EAA Npr. Europsko udruženje računovođa
Prilike za profesionalni razvoj	Thomas MÜLLER MARQUES-BERGER E&Y, Njemačka; ACE Npr. udruženje Accountancy Europe

Universität
Rostock Traditio et Innovatio

UNIVERSIDADE DE COIMBRA FACULDADE DE ECONOMIA

UNIVERSITY OF LEICESTER

JYU
JOHANNES KEPLER
UNIVERSITÄT LINZ

Tampere University
Tampere University of Applied Sciences